

Karol Wojtyła

Elmélkedés a halálról

(Rozważanie o śmierci)

-részletek-

Gondolatok az érettségről

1.

Az érettség letérés az eltitkolt lényeghez,
a képzelet rétegei lehullnak, akárcsak törzsben szunnyadó levelek, elnémulnak azon sejtek,
melyekkel az érzékenység még feleszmélhet, a test a maga valóságában eléri az ősznek partjait –
az érettség a felszín közelítése a legalsó réteghez,
az érettség lehatolás a mélybe,
a lélek mind erősebb egyesülése a testtel,
mindinkább a halállal ellentétes,
kétkedő a feltámadásban.
Érettség a nehéz találkozásokhoz.

2.

Az érettség félelem is.
A művelésnek határa már kezdetében benne van –
az okosság kezdete a félelem –
bár ugyanazon földnek más-más rétegében nyugszik,
nem szükségszerűsége a menekülésnek,
végtelen tér, amellyel megmérhető a nagyság.
Áttűnünk ebbe a végtelen térbe,
eltávolodunk attól a kezdettől,
és lassan visszatérünk:
merthogy az érettség a szeretetben van,
amely átlényegíti a félelmet.

*

Refrén

(Refrén)

Amikor arra gondolok: Haza, keresem az utat, amely kettéhasítja
a lejtőket, akár a hegynek tartó magasfeszültség kábele
– így fut meredeken mindannyiunkban, és nem szűnik sohasem.

Az út ugyanazon lejtőkön fut mindig, és visszakanyarodik
ugyanarra a helyre, hatalmas halgatássá lesz, amely meglátogatja
minden este földem kifáradt tüdejét.

*

A fegyvergyári munkás

(*Robotnik z fabriki broní*)

Nincs hatásom a föld sorsára, nem gerjesztek háborúkat.

Veled vagyok vagy ellened – nem tudom.

Nem vétkezem.

És éppen az gyötör, hogy nincs ráhatásom, és nem vétkezem,
hogy kis kerülőket teszek, és a rombolás részleteit főzöm ki,
és nem a mindenségen leszek úrrá, nem is az emberi sorsokon.

Én más mindenséget teremtenék, és más emberi sorsokat (de hogyan lehetne
részletek nélkül?),

amelyben én is, akár a többi ember,
az a bizonyos őszinte és szent ügy lennék,
amelyet senki nem kerülne meg tetteiben
és nem hazudtolna meg szavaival.

A világ, amit megteremték, nem jó –
bár jómagam nem teremtek rossz világot!
Vajh' ez elég?

*

„Az ész furcsa tér”

*...és átkelt a Jabbok gázlóján... és íme,
egy férfi küzdött vele egész virradatig...
Erre Jákob elnevezte azt a helyet Penuelnek,
mondván: Színről-színre láttam itt Istent...”*

(*A Teremtés Könyvéből 32.*)

Ellenszegülés az ész kifejezéseivel szemben

(*Opór stawiany wyrazom przez mysli*)

Megesik néha, hogy a beszélgetések során az igazság színe elé járulhatunk,

melyhez nincs szavunk, hiányzik a mozdulat a jel –

ám ugyanakkor érezzük: egyetlen mozdulat vagy jel –

hordozza az egészet,

melybe magányosan kell belépünk, hogy Jákobhoz hasonlatosan küzdhessünk.

De nem csak az egészszel való küzdelem, melyet hordoznunk kell gondolatainkban,

minden bennünk lévő dolog hasonlóságával, melyekből belülről összeáll az ember,

vajon tetteinknek sikerül-e, sikerül-e teljes mértékben befogadnia

mindazon mély igazságokat, melyekről gondolkodnunk illik?

*

Csenddel teli part

(Wybrzeże pełne ciszy)

-részlet-

6

Valaki hosszan fölém hajolt.
Szemöldök ívére árnyék nem vetült.
Míntha a fény csupa zöld-szín lenne,
csupa zöld, de árnyalat semmi benne,
kimondhatatlan zöld, vércseppben fogant.

Ez a mozdulat jó, telve hússal és hőséggel,
amely bennem aláhull, de fölöttem is marad,
bár elmúlik később – ám akkor hitté válik
és teljességgé.

Ez a mozdulat jó, telve hússal és hőséggel,
hallgatag kölcsönösséggel.

Emígy présbe zártan – könnyed simogatás az arcon,
mely után csodálat jön és csend, szavak nélküli csend,
semmit meg nem értő, semmivel nem egyenértékű –
e csendben elragad, hozzám hajol az Úr.